

1868-10-24 OG 1868-10-26

Afsender

J. C. Jacobsen

Modtager

Carl Jacobsen

Type:

Brev

Sprog:

Dansk

Afsendersted:

København

Modtagersted:

Edinburgh

Arkivplacering:

Uden FA-nummer, æske F 3,1

Emneord:

Carlsberg, Fægteren, Industriel
arkæologi, bryggeriindretning,
bryggeriteknologi

Dokumentindhold

J. C. Jacobsen mener ikke, at Carl kan lære at brygge India-Ale eller pale ale i Edinburgh, men skal til Burton. Om modtagelsen af Gladiateur Borghese fra Barbedienne og den midlertidige opstilling foran huset.

Transskription

October 68.

Kjære Carl!

Jeg havde tænkt, at det var rettest at tøve med at meddele Dig mine Betragtninger over det Edinburghske Ale og over Abbey Brewery indtil jeg lærte det Sidste nogenlunde at kjende af dine forventede udførlige Meddelelser og indtil Du selv havde dannet Dig en muligst klar Forestilling derom, der maaskee kunde tjene til at vejlede eller corrigere min; men dine Bemærkninger i dit sidste Brev opfordre mig til allerede nu at meddele Dig hvad jeg tænker derom, da jeg dermed - hvor høist ufuldstændig min Viden end er - dog maaskee kan bidrage til at orientere Dig lidt. Hovedopgaven for dit Studium i England bør, som jeg før har sagt, naturligviis være at lære at brygge Øl til Export, især til fjerne Lande men ogsaa til kortere Reiser, af samme Godhed og af samme Smag, Udseende og Beskaffenhed, som det bedste engelske Ale og Porter, der med Rette er berømt og søgt over hele Verden, undtagen hvor der paa Stedet eller i den

umiddelbare Nærhed kan brygges godt baiersk Øl. (Baiersk Øl er jo nemlig ikke skikket til at forsendes ret langt og slet ikke paa Bouteiller).- Naar dette, som jeg haaber, maa lykkes dig, saa at Du kan producere Porter og Ale, der kan staae ved Siden af det bedste engelske, vil der ikke være Mangel paa en Afsætning, der vil gaae langt ud over et enkelt Bryggeries Productionsevne, thi Forbrugen af engelsk Øl i oversøiske Lande er umaadelig stort, men, som det synes, tager Edinburgh kun liden Deel i denne Export, der, som bekendt især udgaaer fra de colossale Bryggerier i Burton og i London. Dette forekommer det mig ogsaa, at Westenholz gjorde dig opmærksom paa, men jeg kan i alt Fald tilføie, at Pontoppidan var henrykt over Udsigten til at Danmark ved Dig kunde komme til at tage Deel i denne storartede Forretning.- Nærmest ved det egentlige Export-Øl staar Øl til Skibsprovision, hvorefter der hos os brygges endeel, men vilde forbruges mange Gange mere,

naar det ikke var saa slet - gjæret ved 22 R! - og saa hurtigt blev suurt, hvorfor Rhederne foretrække at give Matroserne Rum og Vand (Grog). Endelig kommer Tilvirkningen af lettere overgjæret Øl- i Stil med pale Ale - der kan brygges hele Aaret uden lis, ved Hjelp af Brøndvands-Svaleapparater og uden dybe Lagekjeldere og det colossale Apparat af Lagerfade til 6 à 9 Maaneders Lagring, altsaa meget billigere end tilsvarende bayersk Øl og dog meget bedre skikket til at forsendes og til at bouteilleres.- Jeg har paa min sidste Reise navnlig drukket saadant let engelsk pale Ale i Holland Belgien og i de varmere Egne af Frankring, som var fortræffeligt og stod langt over det, Du sendte os fra Edinburgh, men det jeg drak var rigtignok altsammen fra Burton eller London.- Det er mærkeligt, at din Smag allerede kan være saa forvænt, at Du ikke kan smage at Younger Ale er "Haardt".- Ved India-Alet er det endog meget fremtrædende, hvorimod jeg i Begyndelsen ikke var vis paa, at Kogsbølle havde Ret, da han paastod det samme om Strong-Ale, men da

Flasken havde staaet halv fuld - skjøndt godt tilproppet - til næste Dag og tabt lidt af det Mousserende, var det ogsaa for mig kjendeligt nok. Det Syrlige dækkes imidlertid i strong Ale meget af den kraftige Maltsmag og det Spiritueuse, saa at det ikke bliver frastødende.-Hvad det er for en syre? spørger Du. Derom kan jeg kun udtale en Formodning, da hverken Kogsbølle eller jeg kunne befatte os med Analyser af den Art, idetmindste ikke for Tiden, men jeg antager, at det er Edikesyre (kunne det være Aldehyd ?).-

Om der er nogen af de Sorter lettere Ale, som brygges i Edinburgh, der egne sig ligefrem at indføres hos os, kan jeg ikke have nogen Mening om, men Du vil jo faae Leilighed til at lære Brygningen og Behandlingen af dem alle tilstrækkeligt at kjende saa at Du i sin Tid kan benytte hvilket Forbillede Du vil.- Hvorvidt Du i Edinburgh kan lære Porterfabricationen ordentligt, har Du endnu ikke talt om, men jeg formoder, at Du maa lære denne Branche i London. Derimod er det mig allerede nu temmelig klart, at Du ikke kan lære at brygge og lagre hverken India-Ale eller fortrinligt pale Ale i Edinburgh, men maa søge denne Lærdom

i Burton.- Dersom der i Burton ogsaa brygges Porter til Export, var det sikkert det bedste at du gik dertil til Foraaret og blev dér hele det sidste Aar af dit Ophold i England. Dette maa Du ved Leilighed let

kunne faae at vide af Mr. Smith. Det var overordentlig ønskeligt dersom Du kunde blive et heelt Aar paa eet Sted i Burton for at blive nøie bekjendt med Lagerøllets Behandling fra Begyndelsen til Enden og med Behandlingsmaaden ved Forsendingen paa Foustager og Flasker i de forskjellige Aarstider, samt om muligt med Ordningen af Handelsforholdene, Credit, Rabat, Mellem-handlere osv.-

Du har jo nu saamegen Menneskekundskab at Du ikke vil fortælle Mr. Smith eller hans manager, at jeg ikke synes videre godt om deres Øl, men Du behøver ikke lægge Dølgmaal paa, at Du ønsker at komme navnlig til Burton. Thi det fortalte Kogsbølle ham og Mr Smith ytrede da at han maaskee kunde skaffe Dig Adgang hos een af de store Bryggere dér. Det haster jo ikke med at tale derom, men husk i sin Tid derpaa. Foreløbig gjelder det jo om at lære hvad Du kan

dér, hvor Du nu engang er og at faae baade et fuldstændigt Overblik over og en nøiagtig Detailkundskab til hele den skotske Methode, saa at Du i sin Tid kan gjøre nøiagtigt som de og med samme Resultat.- Du bør derfor ikke forsmaae at lægge Mærke til og notere selv det der tilsyneladende er Bagateller, thi i den practiske Gjennemførelse af en saadan Haandtering ere "de smaa Ting" somoftest det, hvorpaa man strander og netop de smaa Ting glemmer man snarest. Stol derfor ikke paa Hukommelsen og før dine Optegnelser tilbage efterhaanden saa systematisk som muligt med rigelig Plads i hver Rubrik til senere at kunne gjøre Tilføininger og Forandringer; ellers blive Optegnelserne let til et Chaos, hvori man senere ikke kan finde hvad man søger.- Fik Du nogensinde dine Optegnelser i Tydskland ordentligt førte til Bogs? Du kaldte dem selv dengang en Augias-Stald. Hvori bestaaer egentlig din Virksomhed i Bryggeriet? Tager Du nogen Deel i Arbejderne eller beskjæftiger Du dig ude-lukkende med at observere og notere ? Kan Du anvende tilstrækkelig Tid paa Sprogstudier ?

Mandag Middag 26/10. 68

For et Øjeblik siden modtog jeg dit Brev af 21 Octob, hvoraf jeg seer at Theilmann gjerne vilde have mere at mit Øl. Desværre har jeg som sagt ikke Noget for Øjeblikket, der er skikket til Forsending, men dersom Dampskibsfarten paa Leith vedvarer en Maaned endnu, er det muligt, skjøndt ikke sikkert, at jeg kan sende ham det ønskede Parti inden Vinteren. Det var jo meget morsomt, dersom jeg kunde skaffe mit baierske Øl Indgang i Skotland, selv om det kun blev i ringe

Omfang, men jeg bør derfor ikke sende Øl derover, som ikke kan præsenteres som prima Qualitet. Jeg gjør mig dog ingen Illusioner om at det kan faae almindelig Indgang hos Englænderne, men maaskee nok som Luxus-Artikel, naar det kan betale sig at forsende det paa Drehers Maneer, omgiven af lis og nedlagt dér paa Stedet i liskolde Kjeldre. Lad mig ved Leilighed vide hvor høi Told der svares i England af Øl paa Foustager og paa Flasker. Hvis jeg kan overkomme det, kunde jeg have Lyst til at Brygge et lille Quantum i Vinter til Prøve

af koldt-overgjæret Øl, som kunde forsendes til Sommer. Saadant Øl kunde godt taale Transporten paa almindelig Maade i Skib til Skotland hele Aaret rundt og kunde ligeledes uden Skade ligge i nogen Tid i almindelige Kjeldre hos Forhandlerne dersteds.

Jeg har nu i Søndags modtaget "Gladiateur" fra Barbedienne, som , saavidt jeg endnu kan skjønne, er meget smukt udført, men jeg skal saasnart muligt bese Gibs-Afstøbningen i Thorvaldsen Museum for at sammenligne Bronzen dermed.- Jeg har foreløbigt stillet den op paa nogle Klodser paa Plainen foran Huset, men har en provisorisk Piedestal af Træ i Arbeide, hvorpaa den skal staae indtil jeg kan faae en Piedestal gjort af Steen.-Dersom min Kasse ikke var saa tom, at jeg maa laane den største Deel af min Driftscapital, vilde jeg være stærkt fristet til at lade et Par Statuer støbe til Havetrappen. Nu forbyder dette sig af sig selv for det Første, men det er slet ingen Skade at have uopfyldte Ønsker. Tværtimod!
Lev vel ! Din Jacobsen

[illegible]

[illegible]

Neemst nu Magtlijke Geest. Ik lees
Ik die Kids promise, Jaar der Ier as heijgt
endat, men nicht sachtougt manz Gays was,

maar det ikke naar saa fald - gjentog end 22. R! -
og saa forstegt blev først, naar der skete en
brev at give Mathiesen Rum og Haad (Grog)
fuld af Lomme. Tilværelsen af litteratur
anværet fl. - i Hvilken pale Ale - der
der ligger i det andet end i det, med Hvilket
af Hvilket - Indværelsen af end i det
Lagordet og i det sidste Lægning af Hvilket
fald til 6 i 9 Maanedes Lægning, altsaa meget
hvilket end i det andet Lægning fl. og der
meget andet fald til at faldet og til at
hvilket end. - Jeg har saa min første Lægning
nemlig i det andet Lægning - Ale i det andet
belgien og i det andet Lægning, som
er faldet og faldet end i det, der faldet
og i det Edinburgh, men det jeg drak, var rigtigst
altsaa som faldet eller Lægning. - Det er
nemlig, at der end altsaa der naar
saa faldet, at der ikke der faldet at faldet
Ale er "faldet". - Det er i det andet
meget faldet, som i det andet faldet
ikke er end i det, at faldet faldet det, da
saa faldet det faldet end faldet - Ale, men da

Skafte Lande paa et Palm faed - Gaendt godt,
tilfrygtet - det maae dog og tabt lidt af det,
Maanedene, naar det ogsaa for mig Gaendte
nok. Det Gjortlige talte imidlertid: strax alle
megt af den Kraftige Maltfugl og af det Gjort-
Lindes, paa at det ikke bliver frafaldet. -
Jaad det so for en Gjortspangas du. Naar
Lau jeg den udtale en Sammenligning, da Jorden
Kugle eller jeg kunne besatnes og med
Analysen af den Dots, idetmindste det for Eder,
men jeg antager, at det er forbigaaet (Ende M. men
Alteget?). -

Om det so maaen af de Pastors Litterale,
forbigaaet: Edinburgh, der ogsaa sig ligesom at
indfandt for os, Lau jeg ikke for maaen Maaen, men
men du vil jo ogsaa seiligt til at Lene Gjortning
og Besandningen af den alle tilfrygtet at, Jaad,
paa at du: sin Eid Lau brugte faelt Taktelighed
du vil. - Jaad det du: Edinburgh Lau Lene
Pastorsfakti Kadenen aendeligt, for du ender ikke
Latt an, men jeg foruader, at du maa Lene den
Leraug: London. Derind so det mig allerede
en Lerauglig Maad, at du ikke Lau Lene at forbigaa
og Laga Jorden India - Alle alle forbigaaet
paa Alle: Edinburgh, men maa Laga den London

II 27/10 68 (2)
i Borken. - Derom der i Borken affan
berigget Jenter af det fyrrte, naar det skedd det
bedst at der gis dioket de Torsent og klam der
Jule det sidste Aar af det Ogsalt i fughent.
Dette naar der med Lideligt det Torsent faar
at midt af Mr Smith. At der aarsanduelig
aendeligt derom der Torsent klam et Jule Aar
gaa det Midt i Borken far at klam naar bejnd
med Torsent det bejndelig far bejndelig det
fuden og med bejndelig naar med Torsent
gaa Torsent og Torsent i der fughent Aar-
tidet, faar der aendeligt med Ogsalt af fuden
fughent, Torsent, Torsent, Torsent, Torsent
af.
Der far jo der faar der Torsent
at der der med fughent Mr Smith der far
manager, at der der fughent der der der der
der, med der bejnd der at bejnd der der
gaa, at der der at Torsent naar der Borken.
der det fughent der der der der der der
der, at der der der der der der der der
der af der der der der der der der der
med at der der, med der i der der der.
Torsent der der der der der der der der

der, naar du mig angav at faa bade
et firdreudigt Ansigt ^{anset} og en naaglig Sehed.
Lundskab der skal den sidste Mellem, saa at
du i sin Tid kan gaa naaglig som du og
and faa en Ansigt. - Du kan dog ikke
forstaa at legge Maade til og uolere som det,
der tilgaaende er begaet, der i den gamle
Gjennemførelse af en saadan faaendring som
"In faaer Cing" faaet det, faaer man
strander og uolere In faaer Cing glæmmer man
faaer. Hol dog ikke den faaer faaer og
for den Ophængte Ledsage, ^{afslappet} faaer systematisk
som uulig med rigelig Plads: faaer du ikke
til faaer at du kan gaa Ciffrering og faaer
andring, allertid den Ophængte Ledsage til det
at faaer, faaer man faaer ikke den faaer faaer
man faaer. - Det du uolere den Ophængte
Ledsage: Ophængt andertid faaer det faaer.
Du bader den faaer den angav en Angar - Malt.
faaer faaer egentlig den Maltfaaer,
Ledsage? faaer du uolere det: Andertid
eller bader du den uolere end at alder
man og uolere? faaer du uolere det faaer
Tid den faaer?

Monday Midday 26/10. 68.
Så et Skillede siden maaday jeg dit Brev af
21 Octob., som jeg saa at Theatrum gjen-
nede saa nær af mit Sk. Det mener jeg jeg
saa sagt ikke noget for Skillede, der er fortalt
hi Landet, men som Landets Landstyre
gaa Leide med en anden, og et
militær, og end ikke fortalt, at jeg saa sendt som
dit indled. Jaati inden Kisten. Det var jo
meget mærkeligt, som jeg sendt Brevet mit
høieste Sk. Indgang i Holland, selv om et
tun blev i ringe Omfang, men jeg har dog
ikke sendt Sk. Brevet, som ikke har gaaet
som prima Qualitet. Jeg gik mig dog ingen
Anseende om at dit Brev saa almindelig
gang for Landet, men mærkeligt nok som
Land - Artikler, men dit Brev behale sig et
fastende dit ynd. Dochter's Maaned, angik om af
dit og maaday dit ynd. Sk. i indled. Sk. Ind-
led mig end Leilighed med som for ind, der
saa i Land af Sk. ynd. Land og ynd. Sk.
Jeg jeg Brev anseende dit, sendt jeg som
dit et højest et lille Indgang i Kisten hi Indgang

af Salut-aanroepend H. E. van Gint Jaarwonder
 is Pannas. Pannas H. E. Gint gatt Laals
 Erantgastan paa aluinidlij Maads : Kik is
 Holland fela Aart vintt az Gint ligetel
 inden Kade ligg : wegen C^t : aluinidlij
 Gjeldner Jar Tonpastranen droefde. —

Jeg har i ^{London} modtaget "Gladstone" fra
 Barbédienne, som, saavidt jeg endnu kan
 hævde, er uagtet udført, men jeg har
 på nuværende tidspunkt ingen - Affebeningar.
 Thorvaldsens Museum for et saumraligt
 Længsel. - Jeg har på nuværende tidspunkt
 den og den uagtet Gladstone's planer for
 jule, men for en yndig og fridstid af
 en i København, som den har på nuværende
 jeg har for en fridstid af dem. -
 Dømt om min far og den har for en, at jeg
 saa haaber den på nuværende tidspunkt af min
 iagttagelse, vilde jeg nu på nuværende tidspunkt
 lade et for min på nuværende tidspunkt.
 Nu på nuværende tidspunkt af jeg på nuværende
 men det er på nuværende tidspunkt af min iagttagelse
 på nuværende tidspunkt.

Le mal! Lin Jacobin.